

**Seuraavat runot on poimittu Suomen Kansan
Vanhat runot -teoksen osasta VIII.**

Ikan Tarja:

Emon kuolo

Läksin marjua mie emoll
vuapukkua vanhemmall,
poimin puoloi mie putinan
asin kannen karpaloi
vajin verran vuapukkoi
sieklan täy(nnä) siehtarlaista.
Mie toin marjat muamollein
kulettelin kullallein.
Mie siit maksoin muamon vaivat,
maksoin marjoill kesäll.
Siit ko söi miun emmoin
tuost on tyyty, tuost on täyty,
tuost on tautii tapasi.
Läs vuuven vuotehess,
kaks on alla kattehiin.
Jo alko iho märätä
pois pohkeet loheta.
Läksin noijill mie kylill
tietäjill taivosie,
astuin arvan tietäjill.
Noijat sannoit kuolevuan,
tietäjät paranevuan.
Tulin noijilta kylilt
satuin arvan tietäjilt.
Jov ol vello vastassain
salon synkiän sisässä
karjan korven kainaloss.
Mie kyselin velloltain:
"Mitä vestät vellosein?
Vai vestät sotivenosta,
sotikantta kalkuttelet?"
Hiä vasten vastael:
"En vestä soīvenettä,
vestän muamolle maijua
emolle elotuppua,
mihin ei tuule tuulet kaikki,
ei sua joka satehet
ilman ovettommaa,
aivan akkunattomua."
"Voi mie polonen piika
ko en olt kuollessa kojissa
läss en hengen lähtiessä,
olt en luona luopuessa
suun alle sukertamassa
alle leuvan luatimassa!"
Kelles nyt haluni huastan,
kelles vien vetiset silmät
kannan silmät kostuniet
pakaelen mielen pahhain?

Miän metsiä kesällä
lehen kannan kasvaess,
vesan nuoren puhjetess.
Mie siel sit haluin huastan
pakaelen mielen pahhain,
itken ilman lintuloill
pakajan pajun vesöill;
ne ei kerro kellenkänä
kullenkuan ei kuikuttele.
Haletkuot nyt mielhalluin,
haletkuot nyt huastamatta,
paretkuot pakajamatta!

Ripakon Moari:

Kasvatti miun emoni
Kasvatteli kantajaine
Kasvatti kannoi parve
Suure jouku joutsenii.
Aijall on kanat asetti
Soatto joutsenet juoul.
Kuin tuli haukka, nii hajotti,
Siipi lintune sirrotti
Vesi lintu vieritteli.
Vei yhe Vennäi moalle
Toise kanto Karjaloa
Heitti kolmannen kottii.
Minkä vei Vennäin moale
Siintä kasvoa Kalerva,
Minkä kanto Karjaloa
Siint sikisi Untamoine.
Kalevaine kakrankylvi
Untamon tuvan perriä.
Untamoll oli uuhi vuonna
Söi kaikk Kal'evan kakra,
Kal'ervall ol kahle koira
Repi uuti Untamolta.
Kal'erva sovan asetti
Omistoa sormistoa.
Jäi o yksi pieni poika
Vippuu jäi vikajammoa
Liekkumoa kätkyvie.
Kaleva ä(j)ittellyö
Untamolle veljelliese,
Mihin poika pantaie,
Kuhu surma suotanie.

Jerlan Oute:

Liekkuvirsi

Jumalaisen ainuo poika,
Iesuksen käkkyös poika
Läks om päivän etsinkuo(no)
Läks on aurinkon ajoono.
Tuli om mäki vastahaine,
ei päess yli mäest on,
ei ylätse, ei alatse:
Tipahuttell on mievoista,
Läikähyttell on olutta.
Mäki on kahteen katosi,
Peäsit linnut lentämääne,
Matoiset matelemaane,
Peäs päivän etsinkoon
Jumalan ainuo poika,
Iesuksen käkkyös poika
Läks on päivän etsinkuono
Läks on aurinkon ajoono:
Ost on tynnyrin olutta,
Toisen tynnyrin mievoista.
Tul on hako vastahaine
Ei peäse yli hoavost
Ei ylätsen, ei alatsen
Ei peäse linnut lentämäene
Ja moavot matelemoane.
Tipahuttel on mievoista,
Läikähyttel on olutta:
Hako kahteen on katosi,
Peäsit linnut lentämääne
Ja moavot matelemaane
Peäs on päivä paistamaane
Aurinko ylenemmään.

Maria Koskivaara:

Tyttöjen kylvetysluku

Mie kylvettelen kylloittelen
Sulhaist suvaitsemmoa
Miehet nuoret noutamoa;
Parin on ihmiset ilossa
Parin linnut lentämäs
Parin on vastat kammitsas.

Rohkon Nasto:

Liekkulaulu

Liekkusei, kiekkusei!
A mie koitlen liekkustai,
Kantuak liekku kahta neittä
Kahe neion voattehii,
Kolme korvarenkahii.
Ei tuo liekku lienekiä
Mikä ei kanna kahta neittä
Kolmen ei korvarenkahii.
A mie koitlen liekustai
Onk liekku leppiäine!
Jos on liekku leppiäine
Sit on velloin tekemä,
selkäpuu on seän tuoma
Alus on ainoin vetämä.
Jos lie liekku kankijoa,
sit on vieroa tekemä,
Venäläise vestelemä
Karjalaise kalkuttama
Ruotsalaise roisuttama.
Tuokoa kirvestä kylästä
Toakoa nyrh noapurista
Mil liekku leikatoa
Aluspuu alennettoa!

Palaka, Jehkon tytär:

Puistin moata velloltaine
Ristikoste, rastikoste
Pellot om pettäisköste
Aho aija kolkkaseste.
Vello vaste vastajeli:
"Mitä sisko moalla tietä?
Ei uo miestä ei hevoista
Ei uo kyllin kyntäjäistä,
Atra viejäisteä voavolle."
Älä vello tuosta huoli
Vaikk mie kynnän kynsilläini,
Varpahaisilla vakkoilien.
Anto vello miulle moata.
Mie lushkan sinoista kylvin
Toisen lushkan pellervoisa (pellavasta).
Sinoine hyväste kasvo
Pellervo sitä paremmin.
Sino itki kitkijäistä
Pellervo puhastajaista.
Ajoin kaksi kauppamiestä
Puojin poika kolmantena.
Kauppamiesi kaljasuono:
"Jop uot, neito meille myötty
Jo uot kaupattu kanaine!"
Kuka möi miun poloisen,

Kuka kauppas kanaisen?
"Iso möi siun poloisen."
Paljo sai iso miulta?
"Issois sai kivisen kirkon."
Miu issoin kivine kirkko,
Tuon voan tuli polttakuono,
Paras soarna aikoinase!
Paljo sai emmoi miulta?
"Moamos sai mahikki lehmä."
Tuo moamoin mahikki lehmä
Maijon moaha lypsäkyönö,
Paras anti aikoinoa!
Paljo sai siso miulta?
"Sissois sai sinervän uutin."
Miu sissoin sinervä uutti
Moaha villa vuotakkoano,
Paras villa aikoinoa!
Paljo sai vello miulta?
"Vello sai sotivenoisen."
Miun vello sotivenoine
Sotitietä sorphukkoano,
Paras soutu aikoinoa!

Natalia Koskivaara:

Ei sula suruni

Suot sulivat, maat valuivat
Meret melkijät sulivat
Lätäkköiset lämpeniit;
Ei sula sulallakaan
Kesän ei lämpymälläkään
Mikä aika kallehimpi
Sen on mielein pahempi,
Mikä on ilma lämpymämpi
Sen on vatsain vilumpi,
Syvän kylmä kyyhkysellä
Juvessaa vilua vettä
Vilu vatsa varpusella
Puijess kylän kekoa.
Kun ois onni ostannassa
Onni kehno kenkännässä
Ostaisin paremman onnen
Onnen kehnon kenkkäjäisin
Pahan onnen pois panisin
Selin seinään nivoisin
Päin nivoisin patsahuan
Siihen ruoskan roisuttaisin
Nahkasiiman nauvuttaisin
Omajain onnijain.
Ole onni miun parempi
Ole lykky lämpimämpi.
Kun ois seppä miun settän
Takojoin taattosein
Tiettäisin surusta suitset
Päitset päivistä pahoista.
Ei miun laulua pitäisi
Ei iloita ensinkää
Itkuist on miun illoin
Surullist suu sannain.